

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0314

Úloha sociálních, hospodářských a environmentálních norem při zajištění spravedlivé hospodářské soutěže pro všechny produkty rybolovu a akvakultury a při zlepšování potravinové bezpečnosti

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. září 2026 o úloze sociálních, hospodářských a environmentálních norem při zajištění spravedlivé hospodářské soutěže pro všechny produkty rybolovu a akvakultury a při zlepšování potravinové bezpečnosti (2025/2010(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice¹ (SRP),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1139 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond² (ENRAF),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2842 ze dne 22. listopadu 2023, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1224/2009, nařízení Rady (ES) č. 1967/2006 a (ES) č. 1005/2008 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 a (EU) 2019/473, pokud jde o kontrolu rybolovu³ (nařízení o kontrole rybolovu),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1379/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury a o změně nařízení Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES)

¹ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj>.

² Úř. věst. L 247, 13.7.2021, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj>.

³ Úř. věst. L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj>.

č. 104/2000⁴,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1026/2012 ze dne 25. října 2012 o některých opatřeních za účelem zachování populací ryb ve vztahu k zemím, které umožňují neudržitelný rybolov⁵,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1005/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, mění nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1936/2001 a (ES) č. 601/2004 a zrušují nařízení (ES) č. 1093/94 a (ES) č. 1447/1999 (nařízení o rybolovu NNN)⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2023 o situaci drobného rybolovu v EU a výhledech do budoucna⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2024 o dopadu nelegálního rybolovu na potravinové zabezpečení: úloha Evropské unie⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2024 o provádění nařízení o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury – nařízení (EU) 1379/2013⁹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2024 o stavu provádění společné rybářské politiky a budoucích perspektivách¹⁰,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. října 2023 o dopadech čínských rybolovných činností na rybolov Unie a dalším postupu¹¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2021 o strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy¹²,

⁴ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1379/oj>.

⁵ Úř. věst. L 316, 14.11.2012, s. 34, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj>.

⁶ Úř. věst. L 286, 29.10.2008, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1005/oj>.

⁷ Úř. věst. C 214, 16.6.2023, s. 150.

⁸ Úř. věst. C, C/2024/5732, 17.10.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/5732/oj>.

⁹ Úř. věst. C, C/2024/5736, 17.10.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/5736/oj>.

¹⁰ Úř. věst. C, C/2024/5734, 17.10.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj>.

¹¹ Úř. věst. C, C/2024/2652, 29.4.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/2652/oj>.

¹² Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 2.

- s ohledem na své usnesení ze dne 16. září 2021 o budoucích rybářích: přilákání nové generace pracovníků do odvětví rybolovu a vytváření pracovních míst v pobřežních komunitách¹³,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. května 2021 s názvem „Strategické zásady pro udržitelnější a konkurenceschopnější akvakulturu v EU na období 2021–2030“ (COM(2021)0236),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. června 2025 nazvané „Evropský pakt pro oceány“ (COM(2025)0281),
- s ohledem na článek 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. května 2022 s názvem „Lidé na prvním místě, zajištění udržitelného růstu podporujícího začlenění, využívání potenciálu nejvzdálenějších regionů EU“ (COM(2022)0198) a na své usnesení ze dne 13. června 2023 o posouzení nového sdělení Evropské komise o nejvzdálenějších regionech¹⁴,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. února 2025 s názvem „Vize pro zemědělství a potraviny – Společné utváření atraktivního zemědělského a potravinářského odvětví EU pro budoucí generace“ (COM(2025)0075),
- s ohledem na prognostickou studii Komise ze dne 7. ledna 2025 s názvem „Rybáři budoucnosti“,
- s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 20/2022 ze dne 26. září 2022 nazvanou „Opatření EU v oblasti boje proti nezákonnému rybolovu – Kontrolní systémy jsou zavedené, ale jsou oslabené nerovnoměrnými kontrolami a sankcemi ze strany členských států“,
- s ohledem na deklaraci Mezinárodní organizace práce (MOP) o základních principech a právech v práci z roku 1998, na 11 základních nástrojů MOP a na úmluvu MOP č. 188 z roku 2007 o práci v odvětví rybolovu,
- s ohledem na doporučení poradního sboru pro akvakulturu z prosince 2021, které bylo adresováno Komisi a týkalo se dosažení přísnějších norem udržitelnosti dovážených produktů akvakultury a rovných podmínek,
- s ohledem na doporučení téhož sboru z července 2019, které bylo adresováno Komisi a týkalo se dovozu subvencovaných porcovaných

¹³ Úř. věst. C 117, 11.3.2022, s. 67.

¹⁴ Úř. věst. C, C/2024/480, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/480/oj>.

pstruhů duhových z Turecka,

- s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A10-0205/2026),
- A. vzhledem k tomu, že k hlavním cílům rybářské politiky EU a její politiky v oblasti oceánů patří zajištění environmentální udržitelnosti, ekonomické životaschopnosti a sociální odpovědnosti rybolovu a využívání oceánů; vzhledem k tomu, že k dosažení těchto cílů byly zavedeny robustní správní rámce a přísné sociální, hospodářské a environmentální normy;
- B. vzhledem k tomu, že rybolov a akvakultura mají zásadní význam pro dodávky potravin a potravinové zabezpečení; vzhledem k tomu, že EU je značně závislá na dovozu potravin z vodních organismů (přibližně 70 %), že tato závislost se v posledních letech nadále zvyšuje a že je třeba urychleně provést opatření k jejímu snížení, aby bylo možné zvýšit a zajistit potravinovou soběstačnost EU, omezit plýtvání potravinami a podpořit prosperující evropské odvětví rybolovu a akvakultury;
- C. vzhledem k tomu, že společná rybářská politika (SRP) se snaží zajistit, aby činnosti v oblasti rybolovu a akvakultury byly v dlouhodobém horizontu environmentálně udržitelné a byly řízeny způsobem, který bude odpovídat cílům spočívajícím v zajištění ekonomických, sociálních a zaměstnaneckých výhod, aby napomáhaly dostupnosti dodávek potravin; vzhledem k tomu, že ačkoli tato politika zahrnuje environmentální cíle, jako je zachování rybích populací nad úrovněmi, které mohou poskytnout maximální udržitelný výnos, často nedosahuje požadovaných výsledků a nemá stanoveny rovnocenné cíle odvětví rybolovu, pokud jde o sociální a hospodářskou oblast, což poukazuje na potřebu zlepšit provádění této politiky a posoudit, zda není nutné ji revidovat;
- D. vzhledem k tomu, že článek 39 SFEU vyžaduje, aby SRP mimo jiné zajišťovala přiměřenou životní úroveň rybářské komunity a zajišťovala dostupnost dodávek potravin; vzhledem k tomu, že EU má díky úsilí SRP o snížení nadměrného rybolovu a podporu udržitelnosti odvětví jeden z nejudržitelnějších rybolovů na světě; vzhledem k tomu, že navzdory tomu produkce akvakultury v EU od roku 2000 stagnuje, což vede k menšímu počtu pracovních míst v tomto odvětví a k poklesu soběstačnosti EU, pokud jde o produkty akvakultury;
- E. vzhledem k tomu, že mezi hlavní cíle Evropského paktu pro oceány patří zajistit, aby rybolov a akvakultura, včetně zpracovatelského odvětví, zlepšily svou konkurenceschopnost a odolnost, zajistily stabilní dodávky na trh EU, a současně zachovaly ekosystémové pojetí řízení rybolovu a na celosvětové úrovni podporovaly cíle EU, což je posílení udržitelnosti dovozu a zajištění rovných podmínek;

- F. vzhledem k tomu, že generační obměna v odvětví rybolovu a akvakultury je klíčová, má-li být zabezpečena strategická autonomie EU a uznán fakt, že akceptování inovativních lovných zařízení a digitalizace rybolovných postupů mají zásadní význam pro přilákání mladších generací do tohoto odvětví a zajištění udržitelné budoucnosti rybolovu i akvakultury;
- G. vzhledem k tomu, že stávající právní předpisy v oblasti rybolovu nepokrývají dostatečně otázku průřezových cílů, jako je zaměstnanost, hospodářská životaschopnost, jistota zaměstnání a dobré životní podmínky pracovníků; vzhledem k tomu, že pro přilákání nových generací rybářů jsou zásadní důstojné pracovní podmínky, vyhlídky do budoucna a účinné sociální zabezpečení;
- H. vzhledem k tomu, že v procesu rozhodování by měly hrát významnější roli takové cíle, jako je zajištění dodávek potravin, potravinové zabezpečení a přiměřená životní úroveň; vzhledem k tomu, že je proto nezbytné začlenit do regulačního rámce SRP konkrétní sociální a hospodářské ukazatele a cíle;
- I. vzhledem k tomu, že potraviny z vodních organismů, zejména většina volně žijících ryb, jsou zdrojem kvalitních bílkovin, které mají ve srovnání s řadou jiných zdrojů bílkovin nízkou environmentální stopu; vzhledem k tomu, že zejména u chovu měkkýšů a pěstování mořských řas je uhlíková stopa obzvláště nízká, neboť tyto produkty mají ještě další přínosy pro životní prostředí, jako je zachycování uhlíku a čištění vody;
- J. vzhledem k tomu, že v roce 2023 mělo rybářské loďstvo EU 70 280 plavidel, z nichž 53 260 bylo v roce 2025 stále aktivních; vzhledem k tomu, že počet zaměstnaných členů lodních posádek činil 119 479 rybářů, což odpovídá 73 974 ekvivalentům plného pracovního úvazku a ve srovnání s rokem 2022 klesl tento počet přibližně o 2 %; vzhledem k tomu, že v roce 2023 loďstvo vyložilo 3,39 milionu tun mořských plodů v hodnotě 6,1 miliardy EUR, což ve srovnání s předchozím rokem představuje pokles objemu o 2,6 % a hodnoty o 12–13 %; vzhledem k tomu, že příjmy se v roce 2023 snížily na 6,47 miliardy EUR (pokles o 10,6 %) a čistý zisk prudce klesl na 59 milionů EUR, tedy o 61 % oproti roku 2022, což vedlo k tomu, že čisté ziskové rozpětí dosahovalo pouhých 0,9 %; vzhledem k tomu, že tyto údaje poukazují na ztrátu strukturální, hospodářské a strategické kapacity, rybolovných práv a lovišť, což je otázka, kterou je třeba naléhavě řešit, aby byla zajištěna potravinová soběstačnost EU a životaschopnost tohoto odvětví¹⁵;
- K. vzhledem k tomu, že producenti potravin z vodních organismů, včetně drobných, tradičních rybářů, sběračů měkkýšů a producentů

¹⁵ Výroční hospodářská zpráva o rybářském loďstvu EU za rok 2025 (VTHVR 25-03 a 25-07), Úřad pro publikace Evropské unie, 2025.

akvakultury a souvisejících odvětví, mají zásadní význam pro společnost a komunity, které podporují;

- L. vzhledem k tomu, že podle průzkumu Eurobarometru z roku 2024 spotřeba potravin z vodních organismů v EU klesla, což je přičítáno především rostoucím cenám, ale příčinou tohoto poklesu je rovněž omezená dostupnost čerstvých nebo vysoce kvalitních rybích produktů a pochybnostmi týkajícími se země původu a udržitelnosti, což může ovlivňovat rozhodování spotřebitelů a vést je k tomu, aby si zvolili levnější, méně zdravé a méně výživné potravinové alternativy;
- M. vzhledem k tomu, že skutečnost, že v zemích EU a v zemích mimo EU ležících u stejné mořské pánve neexistují stejné podmínky, může v těchto regionech narušit hospodářskou soutěž a environmentální udržitelnost;
- N. vzhledem k tomu, že administrativní postupy, jako je poskytování licencí, územní plánování a další povinnosti, jež je třeba dodržovat v členských státech a EU, zejména na ostrovech a v nejvzdálenějších regionech, jsou obecně přísnější než postupy v některých zemích mimo EU, které mají obchodní vztahy s EU a vyvážejí produkty na trhy EU;
- O. vzhledem k tomu, že nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov, který může představovat až 19 % celosvětových úlovků¹⁶, vážně ohrožuje mořské ekosystémy, rybí populace a živobytí rybářských komunit, a tím pádem i potravinové zabezpečení a udržitelnost tohoto odvětví a jeho pracovníků; vzhledem k tomu, že EU zaujala k nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu postoj nulové tolerance, který uplatňuje jak ve svých vlastních vodách, tak v zemích mimo EU; vzhledem k tomu, že tento přístup by měl být pro EU vodítkem při formulování požadavků v kapitolách o udržitelném rozvoji, které jsou součástí jejich dohod o volném obchodu nové generace;
- P. vzhledem k tomu, že ženy tvoří přibližně čtvrtinu pracovní síly zaměstnané v akvakultuře a přibližně polovinu pracovní síly v odvětví zpracování ryb; vzhledem k tomu, že zásadní úlohu hrají také v drobném rybolovu a velkou měrou se podílejí na takové činnosti, jako je příprava a údržba lovných zařízení, přeprava ryb na dražby, prodej, administrativa a logistika;
- Q. vzhledem k tomu, že pobřežní komunity, ostrovy a nejvzdálenější regiony mohou být více poškozeny nekalou konkurencí a důsledky změny klimatu, které značně ohrožují přírodní zdroje, rybolovnou činnost a konkurenceschopnost, ale i budoucnost tohoto odvětví,

¹⁶ Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 20/2022 s názvem „Opatření EU v oblasti boje proti nezákonnému rybolovu – Kontrolní systémy jsou zavedené, ale jsou oslabené nerovnoměrnými kontrolami a sankcemi ze strany členských států“.

představují riziko pro akvakulturu a zabezpečení potravin v EU a mají nepříznivý dopad na místní ekonomiky a živobytí;

Strategický význam rybolovu a akvakultury

1. zdůrazňuje, že rybolov a akvakultura mají zásadní význam pro dodávky potravin, svrchovanost a bezpečnost v EU; znovu vyjadřuje politování nad tím, že Komise v předchozích strategiích, konkrétně ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ a ve „vizi pro zemědělství a potraviny“, nezdůrazňovala přínos a potenciál odvětví rybolovu a akvakultury a nebyla v tomto směru dostatečně ambiciózní; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby tuto situaci napravila ve své budoucí „Vizi pro rybolov a akvakulturu do roku 2040“;
2. podtrhuje zásadní úlohu odvětví rybolovu a akvakultury EU, včetně zpracovatelského odvětví, jako ústředních prvků udržitelného, odolného a prosperujícího evropského potravinového systému, který poskytuje výživné, zdravé, vysoce kvalitní a udržitelné potraviny z vodních organismů produkované podle přísných norem sledovatelnosti s cílem uspokojit potřeby EU v oblasti zajišťování potravin a přispět ke zdravějšímu stravování a konkurenceschopnosti vůči producentům ze zemí mimo EU; zdůrazňuje zejména fakt, že producenti ryb, měkkýšů a koryšů a dalších potravin z vodních organismů, včetně drobného rybolovu, hrají důležitou úlohu při zajišťování zdroje čerstvých potravin s krátkým potravinovým řetězcem pro komunity v pobřežních, ostrovních, odlehlých a nejvzdálenějších regionech; vyzývá EU, aby podporovala domácí produkci potravin z vodních organismů, a přispívala tak k plnění cíle potravinové soběstačnosti;
3. zdůrazňuje, že je třeba zvyšovat povědomí občanů EU o přínosech výživných a udržitelných evropských potravin z vodních organismů, a to i o přínosech krátkých dodavatelských řetězců, podporovat odpovědnou spotřebu potravin z vodních organismů EU a omezit plýtvání potravinami, což rovněž podporuje producenty v EU a místní komunity, a podílet se na ochraně biologických mořských zdrojů, což je v zájmu budoucích generací;
4. vyzývá Komisi a Radu, aby při vytváření politik přikládaly větší význam přínosu rybolovu k potravinovému zabezpečení tím, že poskytuje vysoce kvalitní potraviny mořského původu; uznává mimořádnou činnost vyvíjenou odvětvím rybolovu a akvakultury během krizí, jako je pandemie COVID-19 nebo současná ruská agrese vůči Ukrajině, a během jiných krizových období, jakož i přínos těchto odvětví k hospodářské a sociální struktuře a kulturnímu, turistickému a gastronomickému dědictví evropských pobřežních a ostrovních komunit a nejvzdálenějších regionů, jakož i k identitě těchto komunit a regionů; vyzývá Komisi, aby posoudila hospodářský a sociální dopad opatření, která hodlá v tomto odvětví přijmout, a

zajistila, aby tato opatření neúmyslně nevytvářela bezdůvodné překážky nebo nepatřičné výhody pro dovážené výrobky;

Regulační rámec, soudržnost a rovné podmínky

5. domnívá se, že přísné sociální, hospodářské a environmentální normy, jakož i správní rámce přijaté v EU, a závazek odvětví tyto rámce dodržovat jsou klíčovými faktory, které přispívají ke kvalitě a udržitelnosti produktů rybolovu a akvakultury EU; trvá na tom, že je třeba využít hodnocení a případnou budoucí revizi SRP, včetně společné organizace zemědělských trhů, k určení oblastí, v nichž by bylo možné zlepšit regulační rámec, a k podpoře zjednodušení a snížení administrativní zátěže, aby bylo možné podpořit a posílit produkci potravin z vodních organismů v EU a dosáhnout hlavních cílů SRP;
6. zdůrazňuje, že přísné environmentální, sociální a hospodářské normy EU jsou společně se snížením byrokratické zátěže a zjednodušením právních předpisů, je-li to možné a potřebné, zásadní pro posílení odolnosti a účinnosti evropského rybolovu a akvakultury, např. pro dodavatelské řetězce chovu měkkýšů, ovšem také pro podporu životně důležitých pracovních příležitostí v pobřežních komunitách, které jsou závislé na rybolovu, zejména drobných rybářů, a pro podporu místních pracovních míst a přilákání investic do těchto odvětví, díky čemuž je možné zmírnit zranitelnost vůči otřesům na trhu, včetně kolísání cen a nedostatku dodávek, a zároveň zajistit pro evropské potraviny z vodních organismů stabilní a ziskový trh;
7. domnívá se, že při provádění SRP by vedle kritérií environmentální udržitelnosti měly být stejnou měrou zohledněny socioekonomické faktory a dostupnost dodávek potravin; podtrhuje, že zajištění udržitelného růstu, spravedlivé hospodářské soutěže, dlouhodobého potravinového zabezpečení a soběstačnosti vyžaduje soudržné sladění politik týkajících se rybolovu, soudržnosti, sociálních věcí, vzdělávání, obchodu, technologií, vědy, rozvoje, zdraví a životního prostředí;
8. vyzývá Komisi, aby zhodnotila další politiky související s rybolovem; zdůrazňuje, že je důležité řešit výzvy a byrokratickou zátěž, jež vyplývají z uplatňování na úrovni členských států, a zároveň zajistit, aby pravidla EU byla uplatňována přiměřeným a nediskriminačním způsobem v celé EU, přičemž je na místě inspirovat se například balíčkem zjednodušujících opatření přijatým ke společné zemědělské politice roku z 2023;

Přidělování rybolovných práv a udržitelné řízení zdrojů

9. zdůrazňuje, že podle článku 17 nařízení o SRP musí členské státy při přidělování rybolovných práv používat transparentní a objektivní kritéria, včetně kritérií environmentálního, sociálního a hospodářského charakteru; domnívá se, že je důležité, aby členské

státy při stanovování svých kritérií braly v potaz různé segmenty svého loďstva, včetně segmentu drobného rybolovu; dále zdůrazňuje, že je třeba přijmout zásadu víceletých celkových přípustných odlovů („total allowable catches“, TAC) a zásadu přidělování kvót, a to jak pro populace lovené výhradně ze strany EU, tak pro sdílené populace, a je třeba zajistit spravedlivé rozdělení, které tomuto odvětví zajistí stabilitu a předvídatelnost; zdůrazňuje, že je třeba lépe podporovat diverzifikaci rybářského loďstva a hospodářskou odolnost pobřežních komunit, zejména na ostrovech a v nejvzdálenějších regionech; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby stanovily TAC v souladu s nejlepšími dostupnými vědeckými doporučeními a článkem 2 nařízení o SRP; připomíná, že je třeba poskytnout pobídky rybářským plavidlům k tomu, aby používala selektivnější lovná zařízení nebo rybolovné techniky s nižší spotřebou energie nebo menším dopadem na stanoviště;

10. vítá příručku přijatou Komisí, v níž jsou uvedeny osvědčené postupy, jež by členské státy mohly použít při přidělování rybolovných práv, aby zlepšily transparentnost a podpořily udržitelný rybolov, a zdůrazňuje možnosti, které členské státy využívají k podpoře různých segmentů loďstva, jako je drobný rybolov, jakož i specializované dialogy o provádění; trvá na doporučeních, která uvedl ve svém usnesení ze dne 7. června 2022 o provádění článku 17 nařízení o SRP¹⁷;

Transparentnost, označování a informace pro spotřebitele

11. konstatuje, že odlišné normy pro označování produktů rybolovu a akvakultury, které existují v EU a v zemích mimo EU, by mohly pro hospodářské subjekty EU působící v rybolovu a akvakultuře představovat konkurenční znevýhodnění, a proto žádá Komisi a členské státy, aby v rámci hodnocení nařízení o společné organizaci zemědělských trhů zlepšily, zefektivnily a navrhly zdokonalení v informování spotřebitelů a nových povinných požadavcích na označování všech produktů rybolovu a akvakultury, ať už čerstvých nebo zpracovaných, které budou zahrnovat celý hodnotový řetězec, včetně odvětví HORECA (hotelové, restaurační a stravovací odvětví), maloobchodu a velkoobchodu; je pevně přesvědčen, že požadavky na označování by měly stejným způsobem platit pro dovážené produkty, aby bylo možné potírat podvodné označování a nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov a zároveň aby byly spotřebitelům poskytovány jasnější, přesnější, spolehlivější a přístupnější informace, zejména o udržitelnosti, rybolovných oblastech původu a používaných lovných zařízeních, a spotřebitelé tak měli jasnou možnost získat více informací o produktu a odlišit produkty z EU a od produktů ze zemí mimo EU;

¹⁷ Úř. věst. C 493, 27.12.2022, s. 62.

12. vyzývá Komisi, aby zajistila, že informace, jako je označení druhu a jeho vědecké jméno, místo odlovu nebo chovu a způsob produkce, a všechny ostatní povinné informace definované v článku 35 nařízení o společné organizaci zemědělských trhů, budou vždy jasně viditelné a dostupné spotřebitelům; dále vyzývá Komisi, aby zajistila, že v případech, kdy je to podle právních předpisů EU o poskytování informací o potravinách možné, budou k dispozici i další informace, včetně informací o výživové hodnotě a obsahu omega-3 kyselin; vyzývá k jasnému rozlišování mezi volně žijícími mořskými plody a mořskými plody z chovů, jakož i mezi mořskými plody a rostlinnými produkty; domnívá se, že používání obchodního označení vodních druhů by mělo být zakázáno u produktů, které takové druhy neobsahují; vyzývá Komisi, aby zvážila a navrhla, jak by bylo možné uplatňovat požadavky na informace o původu potravin z vodních organismů, které se prodávají a servírují v odvětví HORECA; vyzývá Komisi, aby vytvořila a standardizovala digitální systém označování výrobků;
13. naléhavě vyzývá Komisi, aby do konce roku 2026 vypracovala evropský akční plán pro takzvané „modré potraviny“, kterým by podpořila výrobu, zpracování, uvádění na trh a spotřebu potravin z vodních organismů a zajistila jejich smysluplné začlenění do budoucích politik EU souvisejících s potravinami; konstatuje, že tento plán by měl posílit inovace, zlepšit potravinové zabezpečení, zdraví a výživu a podpořit postupy oběhového hospodářství v celém odvětví modrých potravin; domnívá se, že tento plán by měl zvýšit odolnost a konkurenceschopnost rybolovu a akvakultury EU a zároveň podpořit transparentnost a spravedlivé obchodní postupy v celém hodnotovém řetězci vodních produktů v souladu se závazky EU v oblasti mezinárodního obchodu;
14. vyzývá Komisi, aby propagovala produkty EU tím, že podpoří vytvoření jasného a dobrovolného označení „potravina EU z vodních organismů“, které by používaly všechny druhy výrobců k certifikaci původu svých produktů, aniž by byla omezena možnost používat jiné dobrovolné certifikace; v této souvislosti se vyslovuje pro to, aby byla v roce 2027 zahájena celounijní kampaň s cílem zvýšit povědomí o přínosech a přidané hodnotě udržitelných potravin z vodních organismů z EU v souladu s Evropským paktem pro oceány;

Kontroly dovozu a mechanismus vymáhání

15. domnívá se, že je mimořádně důležité, aby byly posíleny a harmonizovány kontroly dovozu členských států a jejich kroky k zajištění legálního charakteru produktů rybolovu a akvakultury uváděných na trh EU, a to zejména řešením nedostatků a rozdílů zjištěných při kontrolách dovážených produktů; v tomto ohledu považuje za zásadní větší harmonizaci při uplatňování celních předpisů, včetně sankcí a identických celních kontrol ve všech členských státech, a to přísně v souladu s článkem 9 nařízení o

nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu, aby se zabránilo tomu, že hospodářské subjekty budou využívat místa vstupu s menším počtem kontrol, aby mohly dovézt zboží, na které se vztahují méně přísné normy; zdůrazňuje důležité změny, které byly zavedeny v nedávno revidovaném nařízení EU o kontrole rybolovu, zejména pokud jde o digitalizaci systému; vyzývá Komisi, aby včas podala zprávu o aktuálním stavu a účinnosti zavádění IT systému CATCH, který je povinný od ledna 2026, a žádá, aby byla věnována zvláštní pozornost nejvzdálenějším regionům, které jsou více ohroženy nekalou hospodářskou soutěží a nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovem sousedních zemí mimo EU;

16. vyzývá Komisi, aby vytvořila nezbytné nástroje na podporu členských států při přidělování odpovídajících lidských, technických a finančních zdrojů, mimo jiné zvýšením počtu vyškolených pracovníků v inspekčních úřadech pro rybolov, celních orgánech a přístavních orgánech, a aby mezi zeměmi mimo EU propagovala osvědčení ze systému CATCH s cílem vybídnout je k přijetí podobných kontrolních systémů; vítá v tomto ohledu celní reformu EU a zřízení nového Celního úřadu EU v Lille; zdůrazňuje, že je důležité uplatňovat stejné, spravedlivé socioekonomické a environmentální normy na dovoz produktů z vodních organismů a bránit tomu, aby se na trh EU nedostávaly produkty z nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu a produkty pocházející z nucené práce; naléhavě vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s Evropskou agenturou pro kontrolu rybolovu a dalšími příslušnými orgány EU a členských států posílila kapacity pro předcházení dovozu produktů nezákonného rybolovu, a to zejména tím, že bude poskytovat informace a podporu, včetně aktivního využívání systému vzájemné pomoci a sdílení podrobných informací o otázkách souvisejících s uplatňováním nařízení o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu;

Ochrana trhu a nástroje obchodní politiky

17. vyzývá Radu a Komisi, aby zvýšily účinnost a dopad sankcí proti Rusku s cílem definitivně oslabit schopnost Ruska pokračovat v brutální útočné válce proti Ukrajině a ohrožovat bezpečnost dalších sousedních zemí; v této souvislosti vyzývá k posílení kontrol dovozu a k dalšímu omezení dovozu všech potravin z vodních organismů, zejména tresky obecné a tresky pestré pocházejících z Ruska, a to i v případech, že jsou před vstupem do EU znovu zpracovány nebo zabaleny v zemích mimo EU; poukazuje na to, že tento dovoz je v rozporu s cíli stanovenými evropskými rozhodnutími nebo sankcemi a hrozí, že zaplaví evropské trhy, což rovněž vytvoří další tlak na evropský rybářský průmysl;
18. vyzývá Komisi, aby v souvislosti s prováděním nařízení o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu přiměřeným a nediskriminačním způsobem a v souladu se závazky v rámci Světové obchodní organizace (WTO), včetně obecných výjimek podle článku

XX Všeobecné dohody o clech a obchodu, posoudila, zda stávající nástroje související s obchodem, včetně režimu autonomních celních kvót v rámci obchodních dohod EU, mohou ovlivnit účinnost cílů rybářské politiky EU, s úmyslem zajistit, aby tyto nástroje neohrožovaly cíle EU v oblasti udržitelnosti, aby opatření související se „žlutou kartou“ neuvízla na mrtvém bodě a aby země, které i nadále nedodržují nařízení o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu, již nevyužívaly autonomní celní kvóty, a zároveň podpořit rychlé vyřešení situace; zdůrazňuje, že autonomní celní kvóty by se měly uplatnit pouze v případě, že na trh EU není dodáváno dostatečné množství potravin z vodních organismů, a za předpokladu, že uplatňování kvót zůstane přiměřené, bude zohledněn jejich dopad na konkurenceschopnost výrobců v EU a zůstanou v souladu s cíli společné rybářské politiky, aby byla zajištěna spravedlivá hospodářská soutěž; vyzývá EU, aby dále podporovala mezinárodní správu oceánů založenou na pravidlech, a to tím, že bude uplatňovat diplomacii v oblasti oceánů k tomu, aby povzbudila země mimo EU, které využívají režim autonomních celních kvót, k ratifikaci klíčových mezinárodních dohod o rybolovu, jako je Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu, dohoda OSN o rybích populacích a dohoda Organizace OSN pro výživu a zemědělství o dodržování opatření, s cílem podpořit rovné podmínky a udržitelné postupy;

Normy a rovné podmínky ve vztazích se zeměmi mimo EU

19. vyzývá Komisi, aby řešila veškeré nedostatky v dohodách o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu a obchodních dohodách EU bez ohledu na to, zda jsou již v platnosti, nebo se o nich teprve jedná, a aby modernizovala zastaralou dohodu o celní unii s úmyslem zaručit rovné podmínky pro odvětví rybolovu a akvakultury EU a zajistit, aby všechny produkty, včetně čerstvých i zpracovaných produktů, splňovaly normy, které budou rovnocenné normám stanoveným pro EU; zdůrazňuje, že produktům z vodních organismů ze zemí mimo EU by měl být povolen přístup na trh pouze tehdy, pokud bylo nediskriminačním a vědecky podloženým způsobem prokázáno, že požadavky těchto zemí týkající se bezpečnosti potravin, životního prostředí, zdraví a sociální oblasti jsou rovnocenné normám EU, a to v souladu se zásadami WTO ohledně nediskriminace a spravedlivého obchodu;
20. vyzývá Komisi, aby podporovala reciprocitu norem, včetně zavedení zrcadlových opatření do obchodních dohod uzavřených EU, s cílem zajistit rovné podmínky v odvětví rybolovu a potravin z vodních organismů – zejména v nejvzdálenějších, ostrovních a pobřežních regionech –, a tím chránit konkurenceschopnost odvětví EU a spravedlivé podmínky pro rybáře EU; naléhavě vyzývá Komisi, aby při přezkumu toho, jak zlepšit obchodní dohody, postupovala rychleji a zároveň aby zajistila udržitelnost dovážených produktů rybolovu a

akvakultury, zejména těch, na něž se vztahuje režim autonomních celních kvót;

21. vyzývá Komisi i členské státy, aby byly i nadále ostražitě a zajistily, aby země mimo EU vyvážející produkty rybolovu a akvakultury do EU dodržovaly mezinárodní normy, zejména ty, které podporují důstojné pracovní podmínky; dále naléhavě vyzývá k včasnému provedení a důslednému prosazování příslušných předpisů, včetně směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti¹⁸ a nařízení o kontrole rybolovu, s cílem zabránit vstupu výrobků spojených s vysokým rizikem porušování lidských práv nebo nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu do EU a zároveň v souladu se závazky WTO náležitě postihovat podniky, které tyto předpisy porušují a v důsledku toho ohrožují úsilí o vytvoření rovných podmínek;
22. vyzývá Komisi a členské státy, aby plně provedly nařízení (EU) 2024/3015, kterým se na trhu Unie zakazují produkty pocházející z nucené práce¹⁹, zejména pokud jde o produkty rybolovu a akvakultury, a aby podporovaly posílení a harmonizaci dovozních kontrol, režimů prosazování a sankcí ve všech členských státech s cílem zajistit, aby produkty pocházející z nucené práce nevstupovaly na trh EU;
23. zdůrazňuje, že je důležité posílit systémy sledovatelnosti, a konstatuje, že směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti ve znění revidovaném v rámci souhrnného balíčku by měla být prováděna cíleným a přiměřeným způsobem založeným na posouzení rizik;

Opatření proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu

24. vyzývá EU, aby i nadále šla příkladem a uplatňovala svůj přístup nulové tolerance vůči nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, zejména prostřednictvím dialogu se zeměmi mimo EU, využívání systému udělování karet za nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov a pákového efektu trhu EU; zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit úsilí o ochranu mořské biologické rozmanitosti a boj proti nadměrnému rybolovu a nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, který provádějí zejména loďstva třetích zemí působící v mezinárodních vodách, kde je dohled a vymáhání

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1760 ze dne 13. června 2024 o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937 a nařízení (EU) 2023/2859 (Úř. věst. L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3015 ze dne 27. listopadu 2024, kterým se na trhu Unie zakazují produkty pocházející z nucené práce a kterým se mění směrnice (EU) 2019/1937 (Úř. věst. L, 2024/3015, 12.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj>).

předpisů slabší, přičemž konstatuje, že loďstva EU již podléhají komplexnímu a solidnímu kontrolnímu a právnímu rámci; vyzývá Komisi, aby při přijímání žlutých a červených karet v souladu s nařízením o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu rovněž posoudila dopad těchto rozhodnutí na dodavatelský řetězec, a to i na různé segmenty loďstva v zemích mimo EU;

25. vyzývá Komisi, aby kromě dovozních kontrol plně využívala všech dostupných mezinárodních nástrojů s cílem zajistit, aby se na trh EU nedostávaly produkty pocházející z aktivit nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu nebo z úlovků spojených s nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovem nebo neudržitelným rybolovem; zdůrazňuje, že činností v oblasti sledování, kontroly a dohledu souvisejícím s nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovem a dohodami o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu nemůže bránit skutečnost, že členské státy ani Komise nedisponují dostatečnými zdroji;
26. vítá revidované znění pravidel umožňujících EU přijmout důraznější opatření vůči zemím mimo EU, které umožňují neudržitelný rybolov; vyzývá Komisi, aby na dvoustranných i mnohostranných fórech zvýšila úsilí o zlepšení dialogu a řešení nespolupracujícího chování, a to i v regionálních organizacích pro řízení rybolovu, s cílem napomáhat rozvoji rovných podmínek, spravedlivé hospodářské soutěži a dodržování mezinárodního řádu založeného na pravidlech, a podporovat tak úsilí EU o environmentální udržitelnost a chránit konkurenceschopnost EU;

Globální správa oceánů a mezinárodní dohody

27. vyzývá Komisi, aby posílila mezinárodní spolupráci a vedoucí úlohu v oblasti správy oceánů, zejména v rámci Evropského paktu pro oceány, a přisoudila ústřední úlohu rybolovu, akvakultuře a chovu měkkýšů, a tím i potravinovému zabezpečení, pokud jde o potraviny z vodních organismů; dále vyzývá Komisi, aby plně využila příležitostí, které skýtá Pakt pro oceány, a aktivně vybízela země mimo EU, zejména v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu, aby přijaly pravidla v souladu s normami EU a poskytovaly odpovídající údaje o populacích, úlovcích a rybářských loďstvech za účelem boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, zejména v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu a v mezinárodních vodách; zdůrazňuje, že je důležité zaručit rovné podmínky pro loďstva EU, která legálně a udržitelně působí v mezinárodních vodách, a vyzývá v případě potřeby ke zvláštní ostražitosti a podpoře pro regiony, které jsou takové konkurenci obzvláště vystaveny;
28. vyzývá Komisi, aby v souvislosti s vnější činností EU zintenzivnila své úsilí o prosazování vysokých standardů EU jakožto vzoru udržitelného řízení rybolovu v regionálních organizacích pro řízení

rybolovu, obchodních dohodách EU a dohodách o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu a obecněji na mezinárodních a globálních fórech, jako je OSN a WTO; naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby i nadále podporovaly ratifikaci a provádění dohody FAO o opatřeních přístavních států, dohody IMO z Kapského Města o bezpečnosti rybolovu a dohody o BBNJ mezi zeměmi mimo EU, a vítá vstup v platnost Dohody WTO o subvencích na rybolov; zdůrazňuje, že to má zásadní význam pro zajištění spravedlivé hospodářské soutěže mezi hospodářskými subjekty EU a pro ochranu zájmů odvětví rybolovu a akvakultury EU na globální úrovni;

29. vybízí členské státy, aby aktivně zvážily podepsání těchto dohod zaměřených na zlepšení důstojných pracovních podmínek v odvětví rybolovu a akvakultury, které by se vztahovaly na celý výrobní proces, včetně logistiky a zpracování; vyzývá Komisi, aby podporovala ratifikaci těchto dohod zeměmi mimo EU a aby k jejich prosazování využila agendu Unie pro diplomacii v oblasti oceánů a dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu;
30. domnívá se, že dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu jsou klíčovým nástrojem k prosazování nejdůležitějších zásad a hodnot společné rybářské politiky na mezinárodní úrovni, zajišťují vzájemné přínosy, přispívají k inkluzivnímu rozvoji tohoto odvětví mimo EU a posilují spolupráci mezi EU a jejími partnery; zdůrazňuje, že dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu musí zajistit bezpečné pracovní podmínky v souladu s mezinárodními požadavky v oblasti pracovních práv; naléhavě žádá Komisi, aby rozšířila a vyjednala dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu s novými třetími zeměmi; naléhavě vyzývá Komisi, aby zlepšila komunikaci s místními společenstvími s cílem posílit zapojení a zvýšit povědomí o přínosech dohod o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu podepsaných s EU;
31. zastává názor, že sdílené mořské oblasti, jako je Středozemní moře, představují specifické výzvy z hlediska udržitelného řízení rybích populací, a konstatuje, že nedostatek odpovídajících opatření pro dodržování a prosazování předpisů narušuje hospodářskou soutěž a znevýhodňuje evropské hospodářské subjekty, které dodržují přísné normy ochrany a řízení rybolovu, jak je tomu například v Sicilském průlivu, na Maltě, na Kypru a v Řecku, kde je konkurenceschopnost rybolovu a udržitelnost rybích populací ohrožena v důsledku neregulovaných rybolovných postupů ze strany loďstev třetích zemí sousedících s EU; vítá však úsilí, které EU a další smluvní strany Generální komise pro rybolov ve Středozemním moři v posledních letech vynaložily na zajištění udržitelného řízení rybolovu ve Středozemním moři;

Podpora akvakultury v EU

32. vyjadřuje hluboké politování nad stagnací odvětví akvakultury v EU a zdůrazňuje skutečnost, že cíl 1.1a v rámci priority č. 2 čl. 26 Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (ENRAF), který je zaměřen na posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury, nebyl plně realizován, což dále brání růstu a rozvoji tohoto odvětví; naléhavě vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti posílení akvakultury v Evropě, mimo jiné zvážením opatření, jako je vypracování případné společné politiky v oblasti akvakultury na podporu udržitelného růstu a inovací v celém odvětví;
33. zdůrazňuje, že v souvislosti s akvakulturou je třeba zlepšit přístup k právům na využívání vody a zefektivnit proces udělování licencí k produkci v členských státech, aby se zajistilo účinné vydávání nových licencí, což podpoří růst produkce akvakultury v EU při současném dodržení závazku k udržitelnosti; vyzývá členské státy, aby zjednodušily a harmonizovaly regulační a správní postupy pro zřizování akvakulturních oblastí a usnadnily přístup k mořskému i pevninskému prostoru s cílem podpořit rozvoj udržitelné akvakultury v EU;
34. v této souvislosti připomíná, že podle článku 13 Smlouvy o fungování EU zohledňují Unie a členské státy při stanovování a provádění politik Unie v oblasti rybolovu plně požadavky na dobré životní podmínky zvířat a současně dodržují legislativní a správní předpisy a zvyky členských států; vyzývá Komisi, aby dále zvyšovala vědecky podložené znalosti o dobrých životních podmínkách vodních živočichů a aby tento výzkum zohlednila při budoucím rozvoji politik v oblasti rybolovu a akvakultury; zdůrazňuje, že budoucí politický vývoj by měl při řízení rybolovu a akvakultury zohlednit také praktickou proveditelnost a možný ekonomický a provozní dopad na provozovatele a jejich činnosti a měl by také vzít do úvahy nezbytnost zajistit rovné podmínky na mezinárodní úrovni;

Pracovní podmínky a profesní rozvoj

35. zdůrazňuje, že při zajišťování spravedlivých a etických postupů, boji proti sociálnímu dumpingu a zvyšování atraktivity tohoto povolání pro ženy a mladší generace sehrávají klíčovou úlohu pracovní práva, důstojné pracovní podmínky, spravedlivé mzdy a bezpečné pracovní prostředí, a to i na rybářských plavidlech; poukazuje na to, že tato zlepšení jsou nezbytná pro podporu generační obměny v odvětví rybolovu, akvakultury, chovu měkkýšů a v navazujícím odvětví; vyzývá k cíleným investicím za účelem zajištění rovnosti a mezigenerační spravedlnosti a zároveň naléhavě žádá Komisi, aby v souvislosti s dohodami o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu a dohodami regionálních organizací pro řízení rybolovu podporovala dodržování základních sociálních a pracovních norem, a to způsobem, který zajistí právní jistotu a rovné podmínky pro hospodářské subjekty EU;

36. zdůrazňuje, že je třeba posílit postavení žen zajištěním rovného přístupu k příležitostem, zdrojům a vedoucím pozicím, aby se tak zvýšila inkluzivnost tohoto odvětví a podpořily inovativní přístupy; vyzývá Komisi, aby podporovala zaměstnanost žen a mladých lidí v odvětví rybolovu a akvakultury prostřednictvím cílených programů a pobídek, a tím podněcovala růst, začlenění a udržitelnost v pobřežních a nejvzdálenějších regionech a na ostrovech; konstatuje, že ačkoli ženy často hrají v některých odvětvích zásadní úlohu, stále pobírají nižší odměnu za práci než muži, kteří zastávají podobná pracovní místa; konstatuje rovněž, že tento rozdíl v odměňování má rovněž negativní dopad na výši podpory, na niž ženy dosáhnou prostřednictvím systémů sociálního zabezpečení; vyzývá Komisi, aby řádně prošetřila výzvy, jimž ženy čelí v odvětví rybolovu, akvakultury a chovu měkkýšů, s cílem předložit doporučení ke zlepšení jejich ekonomického postavení a sociální ochrany;
37. vyzývá Komisi, aby přijala opatření ke zlepšení a harmonizaci odborné přípravy a certifikace pracovníků rybářských plavidel v EU a aby i nadále zvyšovala povědomí v zemích mimo EU o ratifikaci Mezinárodní úmluvy o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků (STCW); současně zdůrazňuje, že je třeba posílit odbornou přípravu týkající se akvakultury a modré ekonomiky; zdůrazňuje význam této odborné přípravy, neboť přispívá ke generační obměně v těchto odvětvích; poukazuje na to, že zavedení společných norem, jako je Mezinárodní úmluva o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků, ve všech členských státech by zvýšilo bezpečnost na palubě a podpořilo profesionalizaci tohoto odvětví a mobilitu pracovníků v odvětví rybolovu v rámci EU;
38. domnívá se, že subjekty zastupující všechny rybáře, včetně drobného a tradičního rybolovu a chovu měkkýšů, jako jsou „cofradías“, hrají při prosazování sociálních, hospodářských a environmentálních norem v pobřežních komunitách zásadní úlohu, ovšem stávajícím regulačním rámcem nejsou vždy plně uznávány; vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu přijala opatření v koordinaci s dotčenými členskými státy, a to i tím, že v případě potřeby zváží odpovídající úpravu pravidel společné organizace trhů;

Inovace, výzkum a technologický rozvoj

39. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby považovaly za svou prioritu výzkum a inovace v rámci modré ekonomiky a podporovaly rozvoj a rozšiřování modrých technologií a zároveň zajistily lepší přístup k financování pro malé a střední podniky, které mají zásadní význam pro podporu udržitelného růstu a posílení odolnosti odvětví; vyzývá Komisi a členské státy, aby využily každé příležitosti k investicím do výzkumu a inovací – včetně uvádění rybích produktů na trh a obchodování s nimi, a to i v případě drobného rybolovu – s cílem zlepšit konkurenceschopnost odvětví rybolovu, hospodářskou udržitelnost, transformaci energetiky, odbornou přípravu a budování

kapacit a zabránit zbytečným administrativním překážkám, které omezují zavádění nových technologií;

40. zdůrazňuje, že inovace jsou jednou z hnacích sil modernizace a obnovy rybářského loďstva a rozvoje udržitelnějších a selektivnějších postupů rybolovu a akvakultury, včetně lovných zařízení, minimalizace dopadu na životní prostředí, snížení spotřeby paliva a vedlejších úlovků a usnadnění dekarbonizace plavidel; zdůrazňuje, že inovace mohou vytvářet přidanou hodnotu v odvětví zpracování produktů rybolovu, a tím zvyšovat udržitelnost a konkurenceschopnost celého hodnotového řetězce;
41. zdůrazňuje vysoké průměrné stáří loďstva EU, které v současné době činí 32 let, a proto má obnova a modernizace loďstva zásadní význam nejen pro konkurenceschopnost, ale také pro bezpečnost, lepší pracovní podmínky a přístup ke zdrojům, zejména v nejvzdálenějších regionech; zdůrazňuje potřebu dostupného a cíleného financování, zejména prostřednictvím fondů EU, na podporu drobných rybářů při této transformaci, přičemž uznává problémy s cenovou dostupností a omezenou nabídku schůdných alternativ na trhu;
42. zdůrazňuje význam inovativních zařízení určených k omezení interakcí s mořskými živočichy; bere na vědomí závazek Komise přijmout technické specifikace těchto zařízení pro loďstvo EU; vyzývá Komisi, aby aktivně podporovala zavádění těchto zařízení v zemích mimo EU;

Financování a investice

43. zdůrazňuje, že v novém víceletém finančním rámci (VFR) na období 2028–2034 je třeba zefektivnit administrativní postupy pro přístup k finančním prostředkům EU, aby je mohli účinněji čerpat všichni koneční příjemci, a odstranit byrokratické překážky, které brání účinnému využívání těchto prostředků, zejména mikropodniky a malými a středními podniky, které tvoří základ odvětví rybolovu a modré ekonomiky v mnoha pobřežních regionech, ostrovech a nejvzdálenějších regionech EU; vítá v tomto ohledu Kompas konkurenceschopnosti vypracovaný Komisí, jehož cílem je snížit byrokracii pro podniky obecně nejméně o 25 % a pro malé a střední podniky o 35 %, a rovněž vítá i její úsilí o zjednodušení nad rámec povinností podávat zprávy; naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby odpovídajícím způsobem podporovaly a usnadnily přístup k financování a zároveň vyhodnotily náklady spojené s opatřeními na řízení rybolovu, uzavíráním rybolovných oblastí, fiskálním tlakem a byrokratickou neefektivností za účelem zvýšení hospodářské konkurenceschopnosti odvětví rybolovu; vyzývá rovněž členské státy, aby zvýšily investice do pobřežních komunit a nejvzdálenějších regionů, a to tak, že budou podporovat modrou ekonomiku, zlepšovat příležitosti ke vzdělávání a zvyšování kvalifikace a optimalizovat využívání finančních prostředků EU;

44. vyzývá Komisi a členské státy, aby v novém VFR zajistily silné, snadno dostupné a jasně účelově vázané finanční prostředky na provádění společné rybářské politiky s cílem podpořit rozvoj odvětví rybolovu a akvakultury a jejich přechod k větší udržitelnosti a konkurenceschopnosti; zdůrazňuje, že toto financování by mělo rovněž přispět k zajištění přiměřené životní úrovně rybářů a chovatelů v oblasti akvakultury, zvýšit atraktivitu tohoto odvětví pro novou generaci a posílit jeho příspěvek k potravinovému zabezpečení, přičemž je třeba náležitě zohlednit jedinečné vlastnosti rybolovu a akvakultury; v této souvislosti odmítá navrhované 67% snížení účelově vázaných finančních prostředků; uznává, že stávající Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond sám o sobě nestačí k pokrytí značných nákladů na modernizaci a obnovu rybářského loďstva EU a že k obnově, modernizaci a dekarbonizaci odvětví rybolovu jsou zapotřebí značné investice, které se odhadují na 10 až 25,6 miliardy EUR²⁰, což si malé podniky nemohou vždy dovolit pouze z prostředků, které mají běžně k dispozici;
45. zdůrazňuje, že je důležité zvýšit podporu tradičních a udržitelných postupů a zajistit řádné financování projektů a opatření přispívajících k tomuto cíli;
46. vyzývá k navýšení dodatečných rozpočtových prostředků, aby bylo možné reagovat na nárůst provozních nákladů, podpořit provádění nařízení o kontrole rybolovu a zabývat se celosvětovou konkurencí, dekarbonizací, modernizací loďstva, generační obměnou a digitalizací a přijmout selektivnější a udržitelnější postupy; zdůrazňuje, že finanční nástroj by měl být použitelný, flexibilní, přístupný a přizpůsobený realitě tohoto odvětví a měl by umožňovat investice do inovací, obnovy a modernizace loďstva, dobrých životních podmínek na palubě a zvýšení produktivity; žádá, aby byla posouzena měření rybolovné kapacity, tak aby lépe odrážela provozní realitu tím, že se vyloučí prostory používané jako kuchyně, kajuty, toalety a místa pro odpočinek, které nemají vliv na schopnost plavidla lokalizovat nebo ulovit ryby; navrhuje použití alternativních metod, jako je „čistá prostornost“, s cílem zajistit spravedlivější pravidla, zlepšit životní podmínky posádek a usnadnit modernizaci loďstva; vyzývá proto rovněž Komisi, aby urychleně odstranila regulační a administrativní překážky, které brání obnově plavidel;
47. domnívá se, že plán obnovy loďstva EU má zásadní význam pro úspěšnou dekarbonizaci a přechod k udržitelnějšímu rybolovu; vyzývá Komisi, aby zvážila zvýšení stropu podpory de minimis pro odvětví rybolovu, akvakultury a chovu měkkýšů stanoveného v

nařízení (EU) 2023/2391²¹ s cílem podpořit zavádění nízkoemisních technologií, udržitelnou obnovu nebo přizpůsobení loďstva a energetickou účinnost v celém dodavatelském řetězci; dále konstatuje, že emise ani paliva používaná při rybolovných činnostech by neměly podléhat zdanění na základě povinnosti na úrovni EU, dokud nebudou na trhu k dispozici cenově dostupné nové technologie pohonu a uhlíkově neutrální paliva; naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, že sociální a hospodářská udržitelnost, zejména v případě drobného pobřežního rybolovu, bude postavena na stejnou úroveň jako udržitelnost životního prostředí; dále se domnívá, že odvětví se musí v plném rozsahu podílet na vývoji inovativních postupů, a zastává názor, že zákonodárci na nižší než celostátní úrovni a úřady veřejné správy s pravomocemi v oblasti řízení rybolovu hrají klíčovou úlohu při zajišťování místně přizpůsobených a účinných řešení; vyzývá Komisi, aby zajistila zmírnění cenových šoků, které tomuto odvětví vznikají v souvislosti s náklady na palivo;

Drobný rybolov a nejvzdálenější regiony

48. zdůrazňuje, že drobný pobřežní rybolov, zejména v ostrovních a nejvzdálenějších regionech, tvoří základ hospodářské, sociální a kulturní struktury mnoha místních komunit; vyzývá členské státy, aby přednostně zvýšily finanční a politickou podporu tradičních udržitelných rybolovných postupů, drobného a tradičního rybolovu, jakož i sběračů měkkýšů; uznává, že pro nejvzdálenější regiony jsou zapotřebí zvláštní opatření a větší podpora s cílem podpořit toto odvětví při překonávání strukturálních znevýhodnění a zajistit životaschopnost místních rybářských komunit; vybízí tyto regiony a příslušné členské státy, aby využily všech možností v rámci společné rybářské politiky k tomu, aby umožnily nezbytné lepší přizpůsobení pravidel a postupů místním specifikům a realitě; vyzývá Komisi, aby posoudila možnost obnovení programu speciálně zaměřeného na odlehlost a ostrovní charakter, a to na základě tzv. nařízení POSEI pro rybolov²², který je nyní součástí stávajícího Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu, s cílem podpořit

²¹ Nařízení Komise (EU) 2023/2391 ze dne 4. října 2023, kterým se mění nařízení (EU) č. 717/2014, (EU) č. 1407/2013, (EU) č. 1408/2013 a (EU) č. 360/2012, pokud jde o podporu de minimis na zpracování a uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh, a nařízení (EU) č. 717/2014, pokud jde o celkovou výši podpory de minimis poskytnuté jednomu podniku, dobu jeho použitelnosti a další záležitosti (Úř. věst. L, 2023/2391, 5.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2391/oj>).

²² Nařízení Rady (ES) č. 791/2007 ze dne 21. května 2007, kterým se zavádí režim vyrovnání zvýšených nákladů vynaložených při uvádění na trh některých produktů rybolovu z nejvzdálenějších regionů Azor, Madeiry, Kanárských ostrovů, Francouzské Guyany a Réunionu (Úř. věst. L 176, 6.7.2007, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2007/791/oj>).

odvětví při překonávání strukturálních znevýhodnění a zajistit životaschopnost místních rybářských komunit;

49. poukazuje na to, že v nejvzdálenějších regionech mají investice do infrastruktury přístavů a chladiřských skladů zásadní význam pro zajištění kvality potravin z vodních organismů; zdůrazňuje, že posílení logistiky mezi jednotlivými ostrovy a zlepšení spojení s pevninou a většími trhy zajistí, aby se potraviny z vodních organismů dostaly ke spotřebitelům rychle a v optimálním stavu; rovněž se domnívá, že podpora digitálních platforem pro přímý prodej, například usnadněním přímého prodeje od rybářů a producentů akvakultury spotřebitelům, může dále přispět k propagaci místních produktů;

◦

◦ ◦

50. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.